

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. ...4135.../1.4.MAI.2013.

Domnului Augustin Zegrean
Președintele Curții Constituționale

În conformitate cu dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituția României și ale art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, vă transmitem alăturat excepția de neconstituționalitate cu privire la dispozițiile *art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare.*

Vă asigur, domnule președinte, de înalta mea considerație.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Anastasiu Crișu

București, 14 mai 2013

Excepție de neconstituționalitate a

***art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și
funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și
completările ulterioare***

În activitatea pe care o desfășoară, Avocatul Poporului primește solicitări de ridicare a unor excepții de neconstituționalitate, în cele mai diverse domenii.

În unele cazuri se impune sesizarea Curții Constituționale, însă în alte situații apare problema competenței Avocatului Poporului de a ridica excepția de neconstituționalitate, dacă obiectul acesteia nu vizează drepturile și libertățile persoanelor fizice, ci privește persoanele juridice și autoritățile publice.

Ținând seama de cele de mai sus, precum și de faptul că, pe cale jurisprudențială, Curtea Constituțională a statuat că *"este competentă ca, ori de câte ori o dispoziție dintr-o lege sau dintr-o ordonanță, ce face obiectul controlului de constituționalitate, este susceptibilă de mai multe variante de interpretare, dintre care unele sunt neconforme cu prevederile Constituției, să identifice acea modalitate de interpretare care corespunde normelor și principiilor fundamentale de drept"*, supunem atenției dumneavoastră excepția de neconstituționalitate a art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în vederea identificării acelei interpretări care corespunde cerințelor constituționale.

Motive de neconstituționalitate

1. Textul **art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997** privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, supus controlului de constituționalitate, are următorul conținut: Avocatul Poporului *”poate sesiza direct Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor”*.

În opinia Avocatului Poporului, dispozițiile **art. 13 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 35/1997**, sunt neconstituționale în raport cu **art. 58 din Constituție**, *în măsura în care acestea sunt interpretate în sensul că Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituțională cu obiecții sau excepții de neconstituționalitate și în alte cazuri decât cele care privesc drepturile și libertățile persoanelor fizice.*

2. În ceea ce privește atribuțiile Avocatului Poporului în controlul de constituționalitate a legilor și ordonanțelor, se impun următoarele precizări:

Potrivit art. 58 - art. 60 din Constituție și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, rolul acestuia este de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile lor cu autoritățile publice. Astfel, **textul constituțional al art. 58 alin. (1) consacră specializarea funcțională a Avocatului Poporului, limitând competența acestuia la domeniul apărării drepturilor și libertăților persoanelor fizice.**

Pentru realizarea acestui scop, Avocatul Poporului a fost investit cu noi competențe, printre care, după revizuirea Constituției în anul 2003, cu posibilitatea sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a legilor și ordonanțelor. Astfel, în Constituție a fost introdus art. 146 lit. d), fiind ulterior completate și dispozițiile Legii nr. 35/1997, cu art. 13 alin. (1) lit. f).

Potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, *excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată și direct de Avocatul Poporului.*

Este evident că prin această importantă atribuție, Avocatul Poporului dispune de modalități serioase și eficiente pentru îndeplinirea rolului său constituțional.

3. Deși Constituția și legea sa organică nu reglementează cazurile în care se ridică excepția de neconstituționalitate se poate deduce că, **rațiunea acestei noi competențe trebuie să corespundă funcției constituționale a Avocatului Poporului - apărarea drepturilor și libertăților cetățenești.**

În opinia noastră, chiar dacă textul art. 146 lit. d) din Constituție nu distinge situațiile în care Avocatul Poporului poate ridica direct excepții de neconstituționalitate, din prevederile art. 58 și art. 59 din Constituție precum și ale art. 1 alin. (1) din Legea nr. 35/1997, privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a *interpretării sistematice a textelor indicate*, nu se poate ajunge decât la concluzia că **instituția Avocatul Poporului poate sesiza Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate atunci când dispozițiile din legi și ordonanțe vizează drepturile și libertățile persoanelor fizice.**

În aceste condiții, este evident că în exercitarea atribuției de ridicare a obiecțiilor sau excepțiilor de neconstituționalitate, legiuitorul a avut în vedere numai actele normative care încalcă drepturile și libertățile persoanelor fizice.

Astfel, ridicarea directă a unei excepții de neconstituționalitate trebuie să îndeplinească anumite condiții preliminare și obligatorii: să respecte cerințele procedurale ce determină legalitatea sesizării; să se circumscrie rolului și atribuțiilor specifice Avocatului Poporului, conferite de Legea fundamentală și de legea de organizare și funcționare și, de asemenea, să respecte statutul Avocatului Poporului.

4. În susținerea argumentelor prezentate, precizăm că în literatura de specialitate, s-a subliniat că *”excepția poate fi ridicată numai atunci când legile sau ordonanțele încalcă drepturile și libertățile persoanelor fizice, devenind*

astfel, o garanție a exercitării acestora” (Avocatul Poporului – instituție de tip Ombudsman, Ioan Muraru, ed. All Beck, București, 2004, p. 86).

Această opinie este împărtășită și de un alt reputat autor de literatură juridică, domnul prof. univ. dr. Ion Deleanu, în tratatul său, ”Instituții și proceduri constituționale – în dreptul român și în dreptul comparat” - care a apreciat că *”toate mijloacele de acțiune arătate*” (făcând trimitere și la prevederile art. 146 lit. d) din Constituție) *ale Avocatului Poporului converg spre unul și același scop: apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice*” (ed. C.H. Beck București 2006, p. 223).

Prin urmare, Avocatul Poporului poate ridica excepții de neconstituționalitate, doar în cazurile în care prin actele normative supuse examinării sunt vizate drepturile și libertățile persoanelor fizice.

Or, o altă interpretare contravine acestei reguli a interpretării sistematice, interpretare care se bazează în stabilirea înțelesului unor norme prin coroborarea lor cu alte norme. Această concluzie se desprinde din faptul că norma juridică nu există izolat, ruptă de alte norme juridice, fiind parte componentă a unui sistem legislativ.

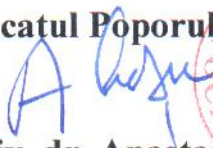
Așadar, dispozițiile art. 146 lit. d) din Constituție nu pot fi înțelese de sine stătător, prin desprinderea acestora de prevederile art. 58 și art. 59 din Constituție, respectiv ale Legii nr. 35/1997, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Dacă s-ar interpreta în alt mod, Avocatul Poporului ar avea competența de a ridica obiecții sau excepții de neconstituționalitate în toate cazurile, inclusiv în cele care nu se referă la drepturile și libertățile persoanelor fizice, or acest aspect este de natură să conducă la încălcarea prevederilor art. 58 și art. 59 din Constituție.

5. Referitor la aspectele menționate, observăm că nici Curtea Constituțională nu are o poziție constantă în ce privește rolul Avocatului Poporului de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice, raportat la implicarea acestuia în controlul de constituționalitate. În Decizia nr. 1133/2007,

Curtea Constituțională a apreciat că *"art. 146 din Constituție nu condiționează cazurile în care Avocatul Poporului este abilitat să adreseze Curții Constituționale sesizări și, respectiv, excepții de neconstituționalitate"*. Pe de altă parte, în jurisprudența sa recentă, Curtea Constituțională precizează Avocatul Poporului *"dispune de mecanisme specifice, determinate în mod cuprinzător și detaliat în legea sa de organizare și funcționare, de natură să asigure în mod eficient realizarea rolului său constituțional"*(Decizia nr. 1631/2011, Decizia nr. 45/2011). Or, potrivit art. 58 din Constituție, rolul Avocatului Poporului este de apărător al drepturilor și libertăților persoanelor fizice.

În aceste condiții, considerăm că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că Avocatul Poporului poate ridica excepția de neconstituționalitate și în cazurile care nu vizează drepturile și libertățile persoanelor fizice.

Avocatul Poporului,

Prof. univ. dr. Anastasiu Crișu

